

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ เวลาปกติวันเสาร์ วันอาทิตย์ แต่ก่อนวันพระวันโกน เราไปทำบุญกัน เราทำบุญกันเพื่อให้ใกล้ชิดศาสนา ให้ใกล้ชิดศาสนานะ คุณสิ ในลังกา ในพม่า ก่อนเขาไปทำงาน เขาไปกราบพระแล้วเขาไปทำงาน กลับจากทำงานมาเขาก็ไปกราบพระแล้วเขาก็กลับบ้าน เวลาเขาไปวัดนะ เวลาผู้บริจาคของเขาเงินสิ้นจนสิ้นผู้บริจาคเลย ไม่มีใครไปแตะ เพราะอะไร เพราะว่าเขามีวัฒนธรรม มันเกิดจากหัวใจ ถ้าหัวใจเขารู้บาปบุญคุณโทษ เขาไม่ทำแบบนั้น

แต่ถ้าเราว่าเราเจริญใจ เราภูมิใจนะว่าพระพุทธศาสนาเราเป็นศูนย์กลางของโลก เราเป็นศูนย์กลางของโลกเพราะเราเผยแผ่ เรามีสิ่งใด เผยแผ่มันก็ต้องอาศัยทุน อาศัยต่างๆ มันทำให้เรื่องกรรมดีกรรมชั่ว ถ้ากรรมดี ทำดี กรรมดี ทำแต่กรรมดี สิ่งที่กรรมดีมันให้ผลเป็นความดี ถ้ากรรมชั่ว กรรมชั่วมันให้ผลอยู่แล้ว การกระทำใด

พอบอกว่าเรื่องกรรมๆ เราคิดแต่กรรมมันคือการที่ว่าเราตกทุกข์ได้ยาก มันเป็นเรื่องของกรรมๆ แล้วเวลาเรามีความสุขล่ะ เวลาเราประสบความสำเร็จเราก็ไม่บอกว่าเป็นกรรมบ้างล่ะ เห็นไหม มันกรรมดี กรรมดี ทำกรรมดี ทำความดี ให้ผลแต่คุณงามความดี มันเป็นบุญกุศล บุญกุศลกับอกุศล อกุศลทำแล้วมันจะเป็นบาป มันทำให้เราตกต่ำ ถ้าทำคุณงามความดี เห็นไหม วันพระวันโกน เขาให้ไปใกล้ศาสนา ให้ได้ศึกษา ให้ได้เข้าใจ ถ้าได้ศึกษาเข้าใจแล้ว ทำสิ่งใดมันไม่ได้ทำด้วยความลังเลสงสัย

ทำด้วยความลังเลสงสัย ทำตามๆ กันไป เห็นเขาทำอย่างไรก็ทำตามเขาไป ทำตามเขาไป แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์ที่มีวัฒนธรรม ท่านทำคุณงามความดีของท่าน เราอยู่กับหลวงตา เวลาวันพระวันโกนท่านจะเทศนาว่าการ แล้วท่านบอกว่าให้กลับไปนะ แล้วตอนกลางคืนเขามีกิจกรรมก็บอกอย่างมานะ ถ้ามาจะเอาไม่ตีขานเลย ตีขานเลย

เพราะเวลาทำคุณงามความดี ความดีมันสูงขึ้นไปไง เราก็ว่ากิจกรรมนั้นมันจะเป็นคุณงามความดีทั้งหมด...ใช่ กิจกรรมนั้นมันเป็นคุณงามความดี เราไม่ได้ปฏิเสธทั้งหมด แต่เวลาทำ

แล้ว กิริยาของใจ เวลาใจมันทุกข์มันยากขึ้นมา เราจะฝืนมัน เราจะฝืนมันด้วยอะไร? ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา ด้วยธรรม

ด้วยกิเลสไม่ได้ ถ้าด้วยกิเลส คุณิ ด้วยกิเลส คนเราเวลาทุกข์เวลายากขึ้นไป เขาก็ สำนะเลเทเมาของเขาไปเพื่อจะพ้นจากทุกข์นะ ชีวิตเขายังตกต่ำไปเรื่อยเลย แต่ถ้าเวลามันทุกข์ มันยากขึ้นมา เราฝืนนะ เราฝืนขึ้นมาด้วยสติปัญญาของเรา เราฝืน เรารักษาศีลของเรา

“รักษาศีลนะ กิณคูลิ คนมันเจ็บช้ำน้ำใจมาแล้ว ไปรักษาศีล ไปบังคับมัน มันก็ต้องคืนรน เข้าไปใหญ่ล่ะสิ ถ้าคืนรนเข้าไปใหญ่มันก็ทุกข์มากเข้าไปนะสิ”

อ้าว! ก็คนมันเจ็บป่วยมา พอเจ็บป่วยมาเขาต้องรักษาด้วยยา พอรักษาขึ้นมา คุณิ เขารักษา ด้วยยา เขาทำความสะอาดแผล มันเจ็บปวดไหม เวลาเข้าโรงพยาบาล เวลาเขาผ่าตัด มันเจ็บปวด ไหม เขาเจ็บปวดเพื่อมันจะหายไ้ แล้วถ้ามันหายแล้วก็คือมันหายจริงไ้

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีความเจ็บช้ำน้ำใจ เราเข้าวัดเขาวาขึ้นมาต้องกดไว้ด้วยสติขยับยังมัน ไว้ ถ้าสติขยับยังไว้แล้วพยายามทำของเรา ถ้าสติขยับยังด้วย รักษาร่างกายเราจนมันเป็นปกติ เจ็บไข้ ได้ป่วยมันรักษาจนมันหาย พอมันหายแล้วเราทำคุณงามความดีของเราต่อเนื่องไป ถ้ารักษาด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา ด้วยธรรม ด้วยคุณธรรม พอความทุกข์มันหายไปมันทิ้งนะ พอมันทิ้งนะ ขนาด ความทุกข์อย่างนี้มันยังปลดเปลื้องมาในใจของเราได้เลย แล้วการเวียนว่ายตายเกิด ถ้าเราปฏิบัติ ไปมันจะได้ผลมากน้อยขนาดไหน พอมันทิ้ง มันอึ้ง มันอยากแสวงหาต่อไป ถ้ามันแสวงหา ต่อไป เพราะอะไร เพราะมันเป็นปัจจัยตัดัง เป็นสันทิฏฐิโก เพราะเราได้สัมผัสของเราเองใช้ไหม ไม่ต้องให้ใครมาบอกหรือ เราสัมผัสของเราเอง แล้วเราจะพัฒนาของเราเจริญงอกงามขึ้นไป ถ้ามันงอกงามขึ้นไป มันเต็มใจทำนะ พอมันเต็มใจทำ เห็นไหม

ไอ้สิ่งที่เขาประพฤติปฏิบัติกันเขาเรียกบรรเทาทุกข์ เวลาเจ็บช้ำน้ำใจไปวัดขึ้นมา รู้เท่า ทันๆ แล้วมันก็สบายไ้ “ไอ้โฮ! เมื่อก่อนทุกข์ยากมาก เคี้ยวนี้สบายเลยนะ” แล้วสบายอะไรล่ะ

คนมันแบกของหนักมา มันวางมันก็สบาย แล้วมันสบายแล้วมันก็ยังทุกข์อยู่อย่างนั้นนะ มันสบายๆ อะไร สบายเพราะความคิดมันเกิดดับ แล้วความคิดมันเกิดดับ ถ้ามันคิดดีมันก็มี ความสุข ถ้ามันคิดร้ายมันก็ทำร้ายตัวเอง แล้วเวลามันคิดร้ายมา เราวางไว้เป็นที่วางไว้ แล้ว ความคิดมันมาจากไหนล่ะ ถ้าความคิดมาจากไหน

คูตี วันพระๆ ผู้ประเสริฐ ประเสริฐอย่างนี้ ประเสริฐเพราะความคิดมาจากไหน เขาทำสมาธิขึ้นมาไปถึงจิตจิต ไปถึงจิตเดิมแท้ พอจิตเดิมแท้ ความคิดมาจากไหน ความคิดมันผุดมาจากนี้ ถ้าความคิดมันผุดมาจากนี้ ถ้าจิตสงบแล้วมันจับได้ จิตเห็นอาการของจิต จิตเป็นผู้เห็น

ไอนี้เราไม่เห็น ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา เวลาใครทำมาเราก็ว่าตามเขาไป เขียนแผนที่ เขียนเครื่องดำเนินแล้วก็วิเคราะห์วิจารณ์กัน แต่จิตไม่เห็นอาการของจิต คือตัวเองไม่รู้จักตัวเอง ตัวเองไม่เห็นอาการของตัวเอง ตัวเองไม่รู้จักความคิดความชั่วของตัวเอง ตัวเองไม่สามารถพัฒนาตัวเองได้ แต่ไปดูสมบัติคนอื่นนะ

เวลาชาวพุทธเรา เห็นไหม หลวงตาท่านพูดบ่อย เศรษฐีธรรมๆ ไปดูเงินคนอื่นไปหาครูบาอาจารย์ก็ไปดูคุณธรรมของท่าน คนนั้นมีคุณธรรมมาก คนนี้มีคุณธรรมน้อย เทียวไปดูเงินทองของเขา เทียวไปดู ออกบุญก็ไปดูร้านค้าเขา แต่ของเรามันไม่มี

ถ้าของเราจะมี เห็นไหม วันพระ วันพระวันโกนก็ไปวัดไปวากัน เข้าใกล้จิตศาสนา ธรรมะของครูบาอาจารย์ก็สาธุ! ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ท่านเป็นหลักเป็นชัยขึ้นมา เราจะก้าวเดินกันอย่างไร ถ้าธรรมะของครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติมา ท่านทำได้จริง เพราะความจริง ความจริงตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ถ้าตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ความจริงมันเป็นความจริงอยู่แล้ว มันเผชิญกับวิฤตตีต่างๆ มันอยู่กับโลกด้วยความไม่เป็นทุกข์ ครูบาอาจารย์ของท่านทำของท่านมา ท่านถึงได้มีคุณธรรมในหัวใจอันนั้น แล้วเวลาเราประพฤติปฏิบัติ คนที่มีคุณธรรมอย่างนั้นท่านต้องผ่านวิฤตตีนั้นมา ต้องทุกข์ยากมาก่อน เพราะอะไร

เพราะเวลาการเวียนว่ายตายเกิด คนมาเกิดคือคนที่มีวิชาทั้งนั้น คนไม่รู้ทั้งนั้นนะ แล้วพระที่มาบวชก็มาจากคนทั้งนั้นนะ แล้วพระที่มาบวชก็มาจากคน ก็มาจากอวิชา มาจากความไม่รู้ทั้งนั้นนะ แล้วท่านประพฤติปฏิบัติของท่านไป ท่านก็ต้องสมบุกสมบันของท่านไป พอการสมบุกสมบันของท่าน นั่นล่ะประสบการณ์ของท่าน ถ้าประสบการณ์ของท่านนะ

เวลามันเจริญขึ้นแล้วมันเสื่อมลง เวลาไม่เจริญเลย เราล้มลุกคลุกคลาน เราเป็นคนแห้งแล้ง เราเป็นคนไม่มีอาหารการกิน เราทุกข์ยากตลอดมา เวลามีคนคนหนึ่งยื่นอาหารให้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายื่นอาหารให้ ยื่นธรรมะให้ เราได้ดื่มกินอาหารขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กินหมดแล้วมันก็หมด หมดแล้วทำอย่างไรต่อ

คนเราเวลามันทุกข์มันยาก มันหิวกระหายของมัน มันได้อาหารอันนั้นมันก็ดำรงชีวิตของมัน นี่มีอาหารกิน แล้วเวลาไม่มีอาหารกินมันหิวขนาดไหน จิตใจที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลามันเจริญขึ้นมามันก็มีความสุข มันก็มีความระงับของมัน บอกว่า “เมื่อก่อนทุกข์ยากมากเลย พอรู้ตัวทั่วพร้อมแล้ววางหมดเลย แล้วมันสบายๆ”...อาหารอยู่ที่ไหน กินอย่างไร อาหารเขาเอาเข้าปาก ไม่ได้เอาเข้าจมูก อาหารยัดเข้าจมูก ยัดเข้ารูหูเลยนะ อาหารเขากินเข้าทางรูหู มันยัดเข้าไปเลยนะ มันเป็นไปไม่ได้หรอก อาหารเขาก็กินทางปาก แล้วกินอย่างไรละ

นี่ไง ถ้ามันเจริญแล้วมันเสื่อม มันเสื่อมอย่างไร พยายามตั้งสติไว้ มันเป็นสัจจะนะ มันเป็นสัจจะว่าคนเราทำงานมันต้องมีอุปสรรค คนทำงานมันต้องมีเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ เวลามันเจริญขึ้นไป เราก็ก่อนไม่พู่ไปกับมัน ไม่พู่ ไม่ดีใจ ไม่คึกคะนองไป เวลาเจริญก็เป็นว่าวเชือกขาดเลย เวลามันเสื่อมแล้วนะ ว่ามันไปอยู่ที่ไหนก็หาว่าไม่เจอ ไม่เห็นอะไรเลย มันทุกข์มันยากไปหมด

ในการปฏิบัติ เวลาคนทำงาน คนที่เป็นเศรษฐีเวลาเขาทำธุรกิจของเขา เขายังล้มลุกคลุกคลานมาเลย ใครที่ทำที่เดียวประสบความสำเร็จ ทำแล้วเจริญรุ่งเรืองมันมีน้อยมาก ส่วนใหญ่แล้วก็ล้มลุกคลุกคลานมาทั้งนั้นแหละ เพราะอะไร เพราะเวไนยสัตว์ สัตว์ที่บำนาญมาอย่างนี้

นี่ก็เหมือนกัน เราจะประพฤติปฏิบัติ ถ้ามันเจริญ อ้าว! เจริญก็เป็นการการันตี เป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิกว่าศาสนามีจริง จิตของเราสงบเท่านั้นแหละ มันทิ้ง มันมีคุณค่า รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง คำนี้ฟังไว้ “รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง”

รสของโลกเขาที่เขาสนุกก็ครั้งกัน ที่เขาแสวงหากัน นั่นละรสของโลก รสของธรรมมันไม่ชนะอย่างนั้น ทำไมครูบาอาจารย์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่า ท่านมีความสุขละ ท่านอยู่โคนไม้อยู่ในป่ามีความสุขนะ ให้อั้วพวกเราเศรษฐีนะ คุณเศรษฐีสกนครจะเข้าไปหาหลวงปู่มั่นต้องจ้างเกวียนบรรทุกล้อเข้าไป เศรษฐีต้องเข้าไปหาคนทุกตะเชิญใจในป่า ทุกตะเชิญใจในปัจจุบัน ๔ ทุกตะเชิญใจในทางสายตาของโลก แต่ท่านมีความสุขของท่าน มีความสุขของท่าน ถ้ามีความสุขจริงมันเป็นอย่างนั้น มันเป็นอย่างนั้น สิ่งที่เราแสวงหาที่เราจะเป็นพระ เป็นพระกันอย่างนี้

ฉะนั้น เราทำอะไรถ้ามันล้มลุกคลุกคลาน เราก็พยายามสร้างสติ เราพยายามสร้างสตินะ แล้วพยายามเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา มันต้องมาจนได้ละ เวลาหลวงตาท่านจิตเสื่อม ท่านไป

หาหลวงปู่มัน หลวงตาท่านเล่าให้ฟังเอง ท่านบอกว่าเวลาหลวงปู่มันท่านสอนนะ คนที่ภาวนาไม่เป็นมันก็ยังงงใจใหม่ แต่พอท่านภาวนาผ่านไปแล้วท่านมาทบทวนถึงที่หลวงปู่มันสอนท่าน ท่านคิดถึงตอนท่านปฏิบัติใหม่ๆ ท่านบอกเลย สอนเหมือนเด็กๆ สอนอนุบาล

จิตใจของเราก็เหมือนกับเด็กน้อยไร้เดียงสา มันก็เอาแต่ใจของมันเอง เวลามันเที่ยวเล่นของมันไป มันเสื่อมหมดเลย มันไปไม่กลับเลย มันไปเที่ยวเล่นของมัน มันทิ้งหัวใจไปเลย มันเสื่อมหมด มันมีแต่ความร้อน

หลวงปู่มันก็บอกว่า เด็กมันต้องกินอาหาร สิ่งมีชีวิตมันต้องมีอาหารประจำชีวิตของมัน ฉะนั้น เวลามันคือ มันไปเที่ยวเล่นของมันก็ปล่อยมันไป ยิ่งตามมันไปมันก็ยิ่งตระกำลำบากไปด้วยกันทั้งหมด ก็ให้พุทโธๆ ว่าง รักษาอาหารไว้ เด็กมันไปถึงที่สุดแล้วมันไม่มีอะไรจะกิน มันกลับมาเอง

ท่านก็พุทโธของท่านด้วยความจริงของท่าน นี่เวลามันเสื่อมมันเสื่อมหมดนะ ท่านบอกว่าพุทโธๆ ๓ วันแรกอกแทบระเบิด เพราะอะไร เพราะเด็กไร้เดียงสามันเที่ยวเล่นไปจนเคยตัวแล้ว พุทโธๆ ถึงที่สุดแล้วมันกลับมาจริงๆ มันไม่มีอะไรจะกินมันต้องกลับมา พุทโธๆ พุทโธอยู่นี้แหละ แต่พวกเรามันไม่จริง จะเป็นพระผู้ประเสริฐ แต่มันไม่ประเสริฐ มันไม่มีสัจจะ ไม่มีความจริง ไม่มีสัจจะความจริง ส้มลูกคลุกกลานไปแล้วก็ปล่อยไปเลย ไหลไปเลย แล้วชีวิตนี้คืออะไร เวลาทุกข์ยากมาทั้งชีวิต ทุกข์ยากมาได้ อนาคตเรามองไม่เห็น อนาคตมันจะทุกข์ยากไปอีก

นี่ว่าทุกข์ยากแล้วนะ ปฏิบัติมาแล้วมันเสื่อมหมดเลย แล้วมันทุกข์มันยากนะ เดียวไฟมันเผามันจะทุกข์กว่านี้ ถ้ามันไม่มีธรรมะ ไม่มีสัจธรรม รสของธรรมขึ้นมาดับไฟมันบ้าง มันจะได้ร่มเย็นของมัน

เราต้องมีสัจจะ พุทโธของเราไปเรื่อย พอเวลามันกลับมา เวลามันหิวกระหายมันไปไม่รอดหรอก มันไปไม่รอด โดยสัจจะ ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติของท่านมาท่านรู้ มันไปไหนล่ะ เพราะมันที่อยู่กลางหัวอกเรานี้แหละ จิตถ้าไม่อยู่กลางหัวอกก็คนตายนะสิ คนเป็นๆ อยู่มันก็มีความรู้สึกนะสิ แต่ความรู้สึกนี้วิชามันผลักไสไป มันก็พุ่งไปข้างนอกหมดแหละ ทิ้งไปเลย เห็นไหม

สมบัติสิ่งใดมันจะมีค่าเท่ากับชีวิตคน ชีวิต เพราะมีชีวิตถึงมีทรัพย์มีสมบัติ มีสถานะ มีตำแหน่ง มีหน้าที่มีภาระงาน เงินทั้งหมด สมบัติทั้งหมดเป็นของใคร ถ้ามีชีวิตอยู่ของเรา เอ็งตายเดี๋ยวนี้ ของใครนะ

สิ่งที่มีค่าที่สุดคือหัวใจนี้ คือความรู้สึกเรานี้มีค่าที่สุด แล้วมีค่าที่สุดแล้วมันทุกซ์ยากมาขนาดไหน แล้วข้างหน้าจะไปอย่างไรละ

ปัจจัยเครื่องอาศัยนะ เวลาพูดอย่างนี้ปั๊บก็บอกว่า “โอ๊ย! ไม่ต้องทำอะไร จะปฏิบัติ” ก็ขอให้ปฏิบัติจริงๆ ปฏิบัติได้

หน้าที่การงานมันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย มันอยู่ที่อำนาจวาสนาบารมีของคน ใครประสบความสำเร็จมากน้อยขนาดไหน เขาได้สร้างบุญสร้างกรรมของเขามา นั่นก็หน้าที่อันหนึ่ง แล้วปัจจุบันนี้มันอยู่ที่ว่าบารมี ปัจจุบันนี้อยู่ที่ความขยันหมั่นเพียร ความเพียร คนเราขยันหมั่นเพียร คุณดี คนทำธุรกิจการค้า เขาขยันหมั่นเพียรของเขา คนซื้อของเขา เขาทำอะไรแล้วเขาขาดตกบกพร่องจะมีคนอยากช่วยเหลือนะ เพราะอะไร เพราะมันรู้มันเห็นกันนะ นี่คือปัจจุบัน แต่ไอ้ที่มันผ่านมา สิ่งที่กรรมเก่า แล้วกรรมใหม่คือปัจจุบันนี้เราต้องขยันหมั่นเพียรของเรา

ในการปฏิบัติก็เหมือนกัน เรามีความมุมานะของเรา เราทำของเรา เวลามันกลับมาพุทโธๆ เวลามันกลับมา มันฟื้นมาได้ ถ้ามันฟื้นมา สัจจะ จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรคญาณ มันมีมรรค มีเหตุมีผลของมัน มันไม่มาจากไหนหรอก มันไม่มาจากการรำลือ ไม่มาจากการสรรเสริญ ไม่มาจากการรับประกัน เวลาพระปฏิบัติสมัยพุทธกาลนะจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้พยากรณ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็พยากรณ์สิ่งที่เราทำมานั้นนะ เอ็งทำมาผิดก็ผิด เอ็งทำมาถูกก็ถูก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไม่ได้บอกว่าจะให้เป็นอย่างนั้น มันอยู่ที่เหตุที่ผลที่เราทำมา

ถ้าเหตุและผลที่เราทำมา ถ้าจิตมันสงบเข้ามา จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นอาการของจิต อาการของมัน ความคิด กาย เวทนา จิต ธรรม เห็นใหม่ จิต ธรรมารมณ์ ความคิด เห็นกาย เห็นต่างๆ นี่จิตเห็นอาการของจิต แล้วถ้าจิตเห็นอาการของจิตมันต้องพูดถูก จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นอาการ เห็นสติปัญญา ๔ สติปัญญา ๔ จริงๆ มันอยู่ตรงนี้ ไอ้ที่ไม้กัน ไอ้ที่คุยกัน ไอ้ที่เรียนกัน “สติปัญญา ๔ จริง สติปัญญา ๔ ปลอม เราปฏิบัติแนวทางสติปัญญา ๔ ไอ้พุทโธๆ นั่นสมณะ ไอ้พวกนั้นมันไม่มีปัญญา”

ไม่มีปัญญา ครูบาอาจารย์เราเป็นพระธาตุหมกเลย ใ้สติปัญญา ๔ จริงมันยังเถียงกันไม่จบนะ มันยังตั้งป้อมเถียงกันแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย ยังล่อกันไม่จบอยู่นั่นนะ ครูบาอาจารย์อยู่ในป่า

ยืม

สติปัญญา ๔ คือจิตมันสงบแล้ว แล้วจิตมันเห็นอาการของมัน สติปัญญา ๔ แล้วสติปัญญา ๔ จริง เวลาใช้ปัญญาไป วิปัสสนาญาณ ปัญญาการรู้แจ้ง รู้แจ้งในการถอดถอนใจ รู้แจ้งในความเป็นจริงใจ แล้วความรู้แจ้งอย่างนี้เวลาปฏิบัติไปมันมีตทังคพหาคือชั่วคราว่าๆ พวกนี้ยังใช้ไม่ได้ ชั่วคราว่ามันก็เหมือนเจริญแล้วเสื่อม ถ้าชั่วคราว่าเดียวเสื่อม พอชั่วคราว่ามันปล่อยคือปล่อย ก็ปล่อยเท่านั้นแหละ ตทังคพหาค การปล่อยชั่วคราว่าๆ

ปล่อยชั่วคราว่า ปล่อยแล้วปล่อยเล่า ถ้ามีครูบาอาจารย์ที่จริงนะ มีครูบาอาจารย์ที่จริงท่านจะคอยส่งเสริม ท่านจะคอยระวังให้ กันไว้ให้เลย อย่าให้ใครไปทำลายความเพียรนั้น อย่าให้ใครเข้าไปคุยโม้ พอคุยโม้บ๊ีบเดียวเสื่อมหมด พอคุยไปแล้วมันส่งออก พอคุยไปแล้วเป็นภาระหมดแหละ เวลาเราพูดอะไรออกไป เราเป็นคนพูด แล้วเราก้ไปวิตกกังวลเอง พอวิตกกังวลมันก็เป็นนิรวณธรรม ถ้านิรวณธรรมมันก็ทำให้เสื่อมหมดเลย นิรวณ ลังเลสงสัย เป็นความทุกข์ พูดไปแล้วเขาเชื่อหรือไม่เชื่อ พูดไปแล้วมันจะเป็นจริงหรือไม่จริง เพราะอะไร เพราะจี้โม้

เวลาปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ท่านไม่ให้โม้ ท่านให้ปฏิบัติของท่าน เพราะมันจะมีตรงนี้ตรงที่มันชั่วคราว่าๆ การทำงาน ทุกคนฝึกงานมันต้องมีการทำงาน งานนั้นทำครั้งแรกมันจะไม่สมบูรณ์ ก็ทำซ้ำ การทำซ้ำ พอพิจารณาซ้ำพิจารณาซาค มันทำให้สมบูรณ์ขึ้น พอสมบูรณ์ขึ้นเวลาทำวิทยานิพนธ์ส่งต้องมีคณะกรรมการเขาตรวจสอบ แต่เวลาเราปฏิบัติ จิตนี้กลั่นมาจาก อริยสัจ ธรรมะสมบูรณ์ ธรรมะจัดสรร ธรรมะจัดสรรคือเราพิจารณาจนสมบูรณ์ พิจารณาจนมัชฌิมา จนบริบูรณ์ของมัน

ถ้าบริบูรณ์ของมันนะ เวลามันขาด เห็นไหม ออกุบปธรรม สมุจเฉทพหาค ตายแล้วฟื้นไม่ได้ พอตายแล้ว ขตาภูต กิเลสมันตาย ตายเสร็จแล้วนะ ญาณทัสสนะยังไปพลิกศพกิเลสเลย มันต้องเห็นกิเลสตาย พลิกศพกิเลสมันถึงชัดเจนว่า อ้อ! ตายจริงๆ ตายแล้ว ตายแล้ว มันไม่มาอีกแล้ว นี่ของจริงเป็นแบบนี้ ของจริงต้องเป็นแบบนี้ มีครูบาอาจารย์ ที่เราประพฤติปฏิบัติกันเพื่อเหตุนี้ เหตุนี้เพราะอะไร เพราะว่าวันนี้วันพระ

วันพระนะ เราปฏิบัติใหม่ๆ วันพระวันโกนนี่เนสัซซิก โดยปกติก็ภาวนาอยู่แล้ว ถ้าวันพระนี่ทั้งวันเลย ชัดกันทั้งวันเลย เอาจริงเอาจังมาก

เราว่าเราก็มีวาสนาอันหนึ่งที่ว่าเราไปเจอหมู่คณะที่ดี เวลาไปเที่ยวป่าเที่ยวเขาออกไปมีแต่ภาวนากับภาวนา คุยกันแต่เรื่องภาวนา แล้วภาวนากันอย่างเดียว สังคมเขาจะภาวนากัน เขาจะเที่ยวเข้าป่าไป เขาจะไปซื้อปิ้ง เขาจะไปทัศนารของเขา เขาจะไปดูคงกัน เรื่องของเขา เราทำของเราจริงจัง เราไม่ได้ดูคง เราดูคงค์ เราพยายามประพฤติปฏิบัติของเรา

เราเจอหมู่คณะที่ดี ปฏิบัติด้วยกัน พยายามส่งเสริมกัน พอคำว่า “ส่งเสริมกัน” มันทำให้ต่างคนต่างปฏิบัติด้วยความสบายใจ ไปอยู่ในป่าในเขาก็ทั้งวันทั้งคืน ล่องกันอยู่อย่างนั้นนะ แล้วพอจันทน์น้ำร้อนก็มาคุยกัน ใครมีอย่างไร

เราว่าเราก็มีวาสนาอันหนึ่งที่ว่าเจอหมู่คณะที่ดี เจอครูบาอาจารย์ที่ดี เพราะเราก็ได้สร้างบุญกุศลของเรามาพอสมควรมันถึงมาเจอใจ สร้างบุญกุศลมาเจอหมู่คณะที่ดี เจอครูบาอาจารย์ที่ดี แต่ก็ต้องเอาจริงด้วยนะ เราต้องจริงของเรา พยายามของเรา เราถึงได้ของเรา

ถ้าเป็นของครูบาอาจารย์ก็เป็นของครูบาอาจารย์ไม่ใช่ของเรา แต่เราได้อยู่กับท่าน เป็นแบบอย่าง สังคม สังคมที่ดี สิ่งแวดล้อมที่ดีทำให้เรามูมานะ แล้วนิสัยเราก็มูมานะอยู่แล้วด้วย แล้วไปเจอสังคมอย่างนั้น ทำมาจนประสบความสำเร็จ เห็นใหม่ ประสบความสำเร็จคือว่ามันสบายใจ เดียวว่าประสบความสำเร็จนี้ไม่มีอีกแล้ว

ไม่มีไม่ได้ สิ่งนี้มันเป็นความจริง เวลาเทศนาว่าการจะพูดถึงเป็นธรรมๆ ใจ เป็นธรรมเพื่อเราใจ วันนีวันพระผู้ประเสริฐ ใจหัวใจเราประเสริฐ มันจะเป็นสมบัติของเรา เอวัง